

فصلنامه مهندسی مدیریت نوین
سال دهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۳

بررسی مؤلفه‌های شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت

فرزاد حسینی^۱، حمیدرضا بهرامی^۲، مهربان هادی پیکانی^۳، علی رشیدپور^۴

چکیده

در کشور ما گروه‌های مختلفی در راستای توسعه کشور اقدام به خط‌مشی‌گذاری می‌کنند، خط‌مشی‌گذاری در زمینه امنیت از مهم‌ترین راهبردهای است که دولت را در مقابل مخاطرات داخلی و خارجی مصون داشته و رضایت عمومی را فراهم می‌کند. در همین راستا هدف این پژوهش به بررسی مؤلفه‌های شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت انجام شده است. در این پژوهش کیفی با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند با ۱۶ نفر از کارشناسان خبره‌ای که در جریان تدوین خط‌مشی‌های حوزه امنیت مشارکت داشتند، مصاحبه نیمه ساختار انجام شد، سپس با استفاده از روش داده بنیاد، کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی، به روش استراوس و کوربین و مدل پارادایمی انجام گرفت. تحلیل داده‌ها در نهایت به احصای ۱۹۸ کد مفهومی انجامید. بر اساس یافته‌های پژوهش، ۷۱ مقوله محوری و ۱۷ کد انتخابی در قالب ۶ مؤلفه اصلی طبقه‌بندی شدند که عبارت‌اند از: ۱- مقوله‌های محوری (توانمندسازی، تخصص، حفاظت از زیرساخت‌های امنیتی) ۲- شرایط علی (تعامل و ارتباطات، مشورت پذیری، استفاده از تجارب نخبگان و صاحب‌نظران) ۳- راهبردها (منزلت‌افزایی به سرمایه مردمی، بهره‌گیری از مهارت‌ها و استعدادها برتر و استفاده از تفکرات بخش‌های فرا سازمانی) ۴- شرایط زمینه‌ای (اخلاق‌مداری و بی‌طرفی) ۵- شرایط مداخله‌گر (اعتقاد و التزام به مسائل امنیتی و باور و نگرش دینی) ۶- پیامدها (ارتقا و تسهیل جایگاه مسائل امنیتی، وفاداری و دل‌بستگی سازمانی و تغییر نگرش). نتایج نشان می‌دهد، با توجه به ظهور جنگ‌های جدید به‌ویژه آن‌هایی که انتظار می‌رود در جهان فراگیر شوند استفاده از شایستگی خط‌مشی‌گذاران امنیت در نظام‌های دولتی می‌تواند برای مقابله با حملات، اقدامات احتیاطی لازم برای تضمین آینده را در سطح ملی و بین‌المللی ترسیم نماید. همچنین ابعاد و مؤلفه‌های استخراج‌شده از پژوهش می‌تواند ضامن پیشرفت حوزه‌های امنیتی باشد.

واژگان کلیدی: شایستگی، خط‌مشی‌گذاران، حوزه امنیت

۱- دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۲- استادیار گروه مدیریت دولتی، واحد نراق، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران. (نویسنده مسئول).

Drbahrani.328@gmail.com

۳- استادیار گروه مدیریت دولتی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۴- دانشیار گروه مدیریت فرهنگی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

امنیت ملی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مبنایی هر نظام سیاسی به شمار می‌رود و یکی از مباحث محوری در حوزه علم سیاست و حوزه سیاست‌گذاری در هر نظام سیاسی است که همواره از ابعاد مختلفی تهدید می‌شود و نخبگان سیاسی با تمرکز بر این ابعاد سعی دارند تا کشور را از معرض تهدیدات سخت و نرم پیش رو عبور دهند، با توجه به آنکه شکل و نوع تهدیدات با تغییر رفتار بازیگران متغیر است تغییر شیوه و رفتار بازیگران نظام بین‌المللی در بازه‌های زمانی مختلف، بی‌شک اولویت‌های ابعاد امنیت ملی کشورها را نیز دستخوش تغییراتی خواهد نمود و کشور ما نیز از این امر مستثنی نیست ([Eftakhari and Dobirian, 2023](#)). از طرفی، امنیت از جمله واژه‌هایی است که به خاطر برخی شباهت‌ها، دارای مفهومی سیال، متنوع و صورتی متغیر بوده که گستره بسیار وسیعی در ابعاد مختلف فردی و اجتماعی را شامل می‌شود ([Bakhshi, 2015, 42](#)).

دولت‌ها برای حفظ و تقویت مثبت خود نیازمند خط‌مشی‌گذاری در ابعاد گوناگون از جمله حوزه امنیت هستند. خط‌مشی‌گذاری شامل تصمیمات سازمان است که بازتابی از ارزش‌ها، اولویت‌ها و راهبردهای کلان است و در قالب قوانین و مقررات و دستورالعمل‌ها شناخته می‌شود ([Waible, 2020, 5](#)). خط‌مشی عمومی مجموعه‌ای از اقدامات است که دولت‌ها باهدف تغییر شرایط اقتصادی و اجتماعی خود اجرا می‌کنند (متکالف و همکاران، ۲۰۱۹). و به دنبال برنامه‌ریزی برای شکل‌دهی به حوزه‌های اجتماعی و سیستم‌های اقتصادی از طریق تصمیماتی هستند که برای همه الزام‌آور است ([Johnson, 2018: 20](#)).

در گذشته، تهدید محوری، دولت‌محوری، تفکیک ملموس تهدیدهای داخلی از خارجی، بقای فیزیکی و غیره از ویژگی‌های اساسی سیاست‌گذاری امنیتی بودند؛ اما این موازین جای خود را به موضوعاتی نظیر جامعه و فرد محوری، فرصت محوری، درهم‌تنیدگی تهدیدهای داخلی و خارجی، رضایت شهروندان و... داده است، همچنین رابطه متعارض قدرت و امنیت، دوگانگی قدرت و اخلاق، زور به‌عنوان تنها چهره قدرت، تمایز واقع‌گرایی از آرمان‌گرایی جای خود را به هم‌نشینی قدرت و امنیت، تعامل قدرت و اخلاق، ظهور قدرت در چهره‌ها و فناوری‌های گوناگون و هم‌زیستی آرمان‌گرایی با واقع‌گرایی می‌دهد ([Razavinejad, 2018](#)).

بنا بر آنچه گفته شد خط‌مشی‌گذاری موضوع بسیار مهمی در تمام حوزه‌ها هستند، اما با وجود بررسی‌های مکرر در سایر حوزه‌ها، کمتر به شایستگی خط‌مشی‌گذاران امنیتی در پژوهش‌های دانشگاهی و مطالعاتی پرداخته شده و علیرغم چالش‌های به وجود آمده در حوزه امنیت در سال‌های اخیر، هنوز شایستگی خط‌مشی‌گذاران امنیتی مورد توجه و اعتنای جدی واقع شده است؛ بنابراین برای اینکه خط‌مشی‌گذاران جمهوری اسلامی ایران نسبت به نقطه آرمانی فاصله نگیرند، باید از پرداخت به چنین موضوع مهمی غفلت نشود و گفتمان حاکم بر موضوع شایستگی خط‌مشی‌گذاران امنیتی ایران نسبت به گذشته می‌بایست از نگاه سنتی فاصله بگیرد که این کمک مؤثری به خط‌مشی‌گذاران امنیتی می‌کند.

از طرفی، واضح است که خط‌مشی‌گذاران ارشد نظام، برداشت یکسانی به‌کارگیری خروجی‌های مدل خط‌مشی‌گذاری ندارند، خط‌مشی‌گذاران ارشد امنیت نیز از این موضوع مستثنی نیستند؛ اینکه خط‌مشی‌گذاران در اتخاذ تصمیمات تا چه اندازه تخصص و ویژگی‌های مورد نیاز را دارا هستند مقوله شایستگی خط‌مشی‌گذاران و سیاست‌گذاران را به ذهن نزدیک می‌نماید. بدین صورت بررسی شایستگی خط‌مشی‌گذاران وقتی ضرورت پیدا می‌کند که خط‌مشی‌گذاران بخواهند زیرساخت‌ها و زیربناهای لازم برای خط‌مشی‌گذاری در سایر حوزه‌ها را فراهم نمایند. امنیت را می‌توان زیرساخت سایر حوزه‌ها تعریف کرد. همچنین امنیت و استمرار آن از جمله آرزوها و خواسته‌های حیاتی بشر است که به مثابه هدف و به‌عنوان وسیله برای جوامع مطرح است. بدین معنا که یک‌رشته اقدامات و تلاش‌های جوامع بشری برای تحقق این مهم در راستای اهداف کلان معنا و مفهوم می‌یابد و از سوی دیگر، برقراری آن، پیش‌نیاز اصلی و شرط اساسی تحقق سایر اهداف مهمی چون آزادی، توسعه و عدالت است، این مطالب حاکی از آن است که خط‌مشی‌گذاری در حوزه امنیت را می‌توان فرایندی پویا و پیچیده دانست و خط‌مشی‌گذاران این حوزه مسئولیت سنگینی بر عهده دارند.

سیاست‌گذاری امنیتی «فرایند یا مجموعه‌ای از فعالیت‌ها و تصمیم‌هایی است که باهدف حل یک آسیب و مسئله امنیتی طراحی شده است». به بیانی دیگر، سیاست‌گذاری امنیتی در ساده‌ترین شکل آن عبارت است از هنر استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای مطلوب جهت تفوق بر بحران‌های مختل‌کننده امنیت که شامل اقدام‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، قضایی، انتظامی، امنیتی و... است (Razavinejad, 2018).

از طرفی، پژوهش‌ها ابزار توانمندی هستند که دولت‌ها به‌منظور خط‌مشی‌گذاری در حوزه امنیت، برای پیشبرد اهداف بلندمدت خط‌مشی‌ها کلان به آن نیاز دارند. بنابراین برای رسیدن به اهداف کلان نیازمند پژوهش‌های بیشتر در حوزه امنیت خط‌مشی‌گذاری است، بر این اساس در صورتی که به خط‌مشی‌گذاری امنیتی، به‌خوبی پرداخته نشود، امنیت نظام مختل می‌شود و مختل شدن امنیت نظام، بی‌ثباتی عمومی را به دنبال دارد.

هر دولتی در کنار سایر اقدامات نیازمند خط‌مشی‌گذاری است. خط‌مشی‌گذاری تصمیماتی هستند که حکومت‌ها یا مقامات دولتی به‌منظور رسیدگی به مسائل عمومی یا ایده‌پردازی یا رفع مشکلات عمومی آن را اتخاذ می‌کنند و از آنجاکه حوزه امنیت از اصلی‌ترین مسائل دولت‌ها و ملت‌ها است که آرمش و آسایش عمومی را فراهم می‌کند و با توجه به ظهور جنگ‌های جدید به‌ویژه آن‌هایی که انتظار می‌رود در جهان فراگیر شوند از خط‌مشی‌گذاران شایستگی تقاضا می‌کند اقدامات لازم برای تضمین آینده را فراهم کنند. بر این اساس لازم است خط‌مشی‌گذاران ابزارهای خط‌مشی مناسب برای تأثیرات احتمالی آینده در سطوح مختلف را فراهم آورند؛ بنابراین شایستگی خط‌مشی‌گذاران در اتخاذ تصمیمات امنیتی از مهم‌ترین ابزارهای دستیابی به این هدف است. از طرفی علیرغم ادبیات بی‌شمار در حوزه خط‌مشی‌گذاری مطالعات محدودی در مورد شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت وجود دارد. در حال حاضر الگوهای مختلفی برای سیاست‌گذاری در حوزه امنیت داخلی وجود دارد، ولی هیچ‌کدام از این پژوهش‌ها، شایستگی‌های خط‌مشی‌گذاران در این حوزه را مورد مطالعه قرار ندادند. بررسی‌های انجام‌شده در این خصوص نشان می‌دهد که تنها به برخی از مؤلفه‌های خط‌مشی‌گذاران توجه شده است. از این‌رو، ارائه پژوهشی جامعی که دربرگیرنده تمام ابعاد شایستگی‌های خط‌مشی‌گذاران در شرایط متلاطم امروزه باشد، ضرورت می‌یابد، بنابراین هدف این پژوهش بررسی مؤلفه‌های شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت است که به روش کیفی انجام‌شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

خط‌مشی‌گذاران

خط‌مشی‌گذاری یا همان سیاست‌های سازمان را مدیریت ارشد سازمان تعیین می‌کند و با تدوین سیاست‌های کلان سازمان از بروز هرگونه تضاد یا تعارض درون‌سازمانی

جلوگیری می‌شود. به عبارتی بهتر در خطمشی‌گذاری شیوه اندیشیدن و مسیر تفکر اعضای سازمان مشخص می‌گردد (Dargiades et al, 2018: 8).

رویکردهای مختلفی برای توضیح خطمشی‌گذاری وجود دارند، اما رویکردی که به‌طور عام در علم سیاست برای خطمشی‌گذاری پذیرفته می‌شود، چرخه خطمشی‌گذاری نامیده می‌شود که شامل شش مرحله تعریف مسئله و تنظیم برنامه، فرمول‌بندی خطمشی، انتخاب گزینه‌های اولویت‌دار، طراحی خطمشی، اجرا و پایش خطمشی و ارزیابی خطمشی است (Yang and Quinn, 2002).

فرآیند خطمشی‌گذاری عمومی مجموعه‌ای متعامل از فعالیت‌ها و اقداماتی است که با شناسایی مسائل عمومی، ایده‌ها و اولویت‌های دولت را در حالت‌های مختلف برای افراد یا مراجع تصمیم‌گیرنده تعیین نموده و به‌وسیله آن‌ها معین می‌کند که کدام گزینه و چه وقت باید به یک اقدام عملی تبدیل شود. این فرآیند پیچیده دربرگیرنده حداقل چهار گروه متغیر؛ حوادث و رویدادهای عمومی، بازیگران (از جمله بازیگران رسمی مانند قوای سه‌گانه و بازیگران غیررسمی مانند احزاب و یا گروه‌های ذینفع)، مجریان خطمشی‌ها و تصمیمات و اقدامات موردنظر است (Danish Fard, 2015). خطمشی‌گذاری عمومی مرحله محوری در فرآیند سیاسی است؛ نقطه‌ای که در آن لوائح، قانون می‌شوند و یا قانون‌گذاران، احکام خود را صادر می‌کنند (Brilingaite et al, 2020, 236). همچنین خطمشی عمومی را مجموعه اقدام‌های هدفمند و نسبتاً ثابتی می‌داند که توسط بازیگر یا مجموعه‌ای از بازیگران در مواجهه با یک مسئله یا موضوع نگران‌کننده دنبال می‌شود (Anderson, 2011: 7).

از طرفی، در تمام مراحل خطمشی‌گذاری عمومی، بازیگران مختلف بانگیزه‌های متفاوت در پی منافع خود، سعی در تأثیرگذاری بر خطمشی دارند؛ مضافاً اینکه موانع اجرا نیز، خود عاملی قابل توجه برای به شکست کشاندن خطمشی‌ها در مرحله اجرا هستند؛ به همین علت شیوه اجرای خطمشی اهمیتی دوچندان می‌یابد (Qarbaghi et al, 2021).

مفاهیم مرتبط با امنیت و شایستگی

در دنیایی امروز، حفظ امنیت از موضوعات بسیار مهمی است که اثرات آن بیشتر حوزه‌ها را دربرمی‌گیرد، بنابراین دولت‌ها برای ایجاد، حفظ و تقویت امنیت خود به سیاست‌گذاری امنیتی نیاز ضروری دارند تا در وضعیت‌های سه‌گانه بحران (قبل، حین و

بعد از بحران)، الگویی مرتبط با آن را پیش بگیرند (Razavinejad, 2018). به‌طور کلی عوامل مختلفی در داخل و خارج می‌توانند امنیت را تحت الشعاع قرار دهند، دیش (Diesch, 2020) عوامل مؤثر بر امنیت را به‌طور عامل امنیت فیزیکی، آسیب‌پذیری، زیرساخت، آگاهی، کنترل دسترسی، ریسک، منابع، عوامل سازمانی، سیاسی، تداوم، مدیریت امنیت، انطباق و سیاست می‌داند. یکی دیگر از موادی که امنیت را تحت تأثیر قرار می‌دهد پهبادها هستند. عواملی مثل خرابی سیستم پهبادها، خطای خلبان و اثرات سوء زیست‌محیطی خارجی در حوزه پهبادها می‌تواند برای شهروندان مخاطره‌آمیز باشد و امنیت عمومی موجود را مختل سازد (Xiao et al, 2023). همچنین یک پهباد غیرنظامی، می‌تواند در امور امنیتی ورود پیدا کند و به‌عنوان مثال سیستم دوربین مداربسته یک ساختمان را هک کند (Aldosari et al, 2023). بنابراین، هر چه تهدیدات امنیتی افزایش یابد، منجر به افزایش تقاضا برای کارکنان متخصصان و شایسته در حوزه امنیت گردیده است، زیرا توانایی محافظت از زیرساخت‌ها و خنثی نمودن تهدیدهای سایبری به میزان آمادگی و صلاحیت آن‌ها بستگی دارد (Brilingaite et al, 2020).

در دهه‌های اخیر و هم‌زمان با افزایش ضریب نفوذ اینترنت و فضای سایبری، طیف وسیعی از دولت‌ها به‌منظور محافظت از زیرساخت‌ها و شهروندان خود در مقابل تهدیدات بالقوه و بالفعل سایبری اقدام به بازطراحی و بازنگری در سیاست‌ها، ساختارها و راهبردهای خود در عرصه‌های امنیتی و نظامی نموده‌اند. بر این اساس، برخورداری از نیروی انسانی قابل، به‌ویژه مدیران لایق از مهم‌ترین آمال بیشتر سازمان‌ها و شرکت‌های موجود در سراسر دنیا است؛ زیرا که پویایی و همسویی سازمان‌ها با تغییرات شگرف و روزافزون دنیای کسب‌وکار درگرو کارکنان کارآمد و به معنای دقیق‌تر، کارکنان شایسته است (Anderson et al, 2020).

از سویی، دانش در مورد شایستگی‌های کارگزاران دولتی، نه‌تنها برای بحث در مورد فلسفه‌های حکمرانی و ارتباط تجربی آن‌ها مهم است، بلکه پیامدهایی نیز برای محققان و متصدیان مدیریت دولتی در پی دارد. با توجه به اینکه شایستگی‌های کارگزاران دولتی بسیار مورد بحث قرار گرفت است، اما حکومت‌ها برای مقابله مؤثر با چالش‌های قرن بیست و یکم به یک نوع جدید از کارگزاران دولتی نیاز خواهند داشت (Kruyen & Van Genugten, 2020).

در شرایط تغییر محیط خارجی به‌منظور تثبیت برتری رقابتی، سازمان‌ها باید به تجدید منابع باارزش خود نیز بپردازند، چراکه قابلیت‌های سازمانی این امکان را برای سازمان‌ها فراهم می‌آورند تا بر این تغییرات مداوم تأثیرگذار باشند. از سوی دیگر قابلیت‌های سازمانی به‌عنوان یک خط‌مشی مهم در اجرا و پیاده‌سازی و ارتقای شایستگی کارکنان، اثربخش تلقی می‌شود (Anderson and Adams, 2019). تغییرات گسترده سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در دهه‌های اخیر، موجب پیچیده‌تر شدن سازوکارهای اداره جوامع شده و افزایش وابستگی متقابل بین حکومت‌های مختلف و نظام‌های گوناگون مستقر در یک حکومت را به همراه داشته است. همچنین این مسئله چالش‌ها و فرصت‌های وسیعی را ایجاد کرده که مواجهه مناسب حکومت‌ها با آن‌ها، نیازمند جذب و به‌کارگیری کارکنانی است که ضمن داشتن شایستگی‌ها و مهارت‌های لازم، به نحوی مطلوبی موردحمایت و جبران خدمت قرار گیرند تا توان مواجهه مناسب دولت‌ها با پیچیدگی‌های روزافزون دنیای معاصر را ارتقا بخشند (Armstrong and Brown, 2019). بنابراین، شایستگی ترکیبی از دانش، مهارت‌ها و توانایی‌هایی است که برای انجام کار به‌طور مؤثر ضروری هستند (Albetkova et al, 2019). همچنین شایستگی به ظرفیت فرد برای انجام وظایف خاص یا نقش، شایستگی اشاره دارد، شایستگی، استانداردهای موردنیاز برای ایفای نقش در یک بخش، یک شغل و یا یک حرفه را توصیف می‌کند (Macnamara, 2018). بنابراین شایستگی، مجموعه‌ای منسجم از دانش، توانایی‌ها و ویژگی‌هایی هستند که برای عملکرد شغلی موفق ضرورت دارند (Rajkumar and Yasuda, 2023). شایستگی‌ها را می‌توان به‌عنوان دانش، مهارت‌ها و ویژگی‌های شخصی قابل، اندازه‌گیری یا قابل مشاهده توصیف کرد که برای عملکرد شغلی مهم و حیاتی است. شایسته‌سالاری شامل یک نظام اجتماعی است که در آن شایستگی، مبنایی برای انتخاب و به‌کارگیری افراد در موقعیت‌های سازمانی بوده و بر اساس آن حقوق و دستمزد به آن‌ها پرداخت می‌گردد، شایسته‌سالاری نظامی است که بر رقابت عادلانه و سالم، انتخاب آزاد، ارزیابی انتقادی از کیفیت افراد و اهمیت استانداردهای شایستگی در یک فرآیند استخدام خوب تأکید دارد (Wijaya et al, 2019).

افراد با شایستگی‌های ذهنی، از ویژگی‌هایی همچون چشم‌انداز، خلاقیت، نوآوری، تخیل و تفکر انتقادی برخوردارند، در برابر راه‌حل‌های جدید گشوده‌اند، مأموریت‌های الهام‌بخش و برانگیزاننده خلق می‌کنند، اطلاعات را تحلیل و سازمان‌دهی می‌کنند، توانایی

مدیریت و توسعه خود و همچنین بهبود عملکرد رادارند، از دانش عمیقی در خصوص نقش، زمینه و تأثیر فرهنگ و جهان‌بینی‌ها برخوردارند، به اصول و قوانین پایبندند و به خلق محیط یادگیری و تغییر می‌پردازند (Figueirido et al, 2023).

وایت من (Whitman, 2018) شایستگی را دانش، مهارت و توانایی‌های تأثیرگذار بر وظایف اصلی شغل می‌داند. در برخی کشورها، نظام شایستگی مدت‌هاست به کار گرفته شده است. در سنگاپور، شایسته‌سالاری یک، اصل محوری در حاکمیت این کشور است. در انگلیس، شایستگی به عنوان یک اصل کلیدی در استخدام و پیشرفت مدیران دولتی قلمداد می‌گردد. گاراو (Gaurav, 2023) عقیده دارد که شایستگی‌های سازگاری، ابتکار عمل، تاب‌آوری، هوش عاطفی، تفکر خلاق مهارت‌های بین فردی، شایستگی‌های ضروری برای موفقیت در محیط کار مبهم هستند؛ رفتارهای مدیریت عواطف و احساسات، خواندن و پاسخ‌گویی احساسات دیگران و ایجاد ارتباط اثربخش در موقعیت‌های چالش‌برانگیز در افراد با شایستگی هوش عاطفی بروز می‌یابد. همچنین، افراد دارای تفکر خلاق، مفروضات را با تفکر انتقادی به چالش می‌کشند و فرصت‌های توسعه و خلاقیت را شناسایی می‌کنند. در مجموع، این شایستگی‌ها در طبقات شایستگی‌های عاطفی، شناختی، اجتماعی و رفتاری قرار می‌گیرند.

برخی از کشورهای آسیایی مانند تایلند، فیلیپین، تایوان، مالی، چین و کره جنوبی نیز یک نظام شایسته‌سالار در حکومت خود اجرا کردند (Mubin & Roziqin, 2018). انجمن بین‌المللی مدیریت پروژه، شایستگی را مجموعه‌ای از دانش، نگرش‌های شخصی، مهارت‌ها و تجارب مرتبط موردنیاز جهت موفقیت در یک فعالیت معین تعریف می‌کند که شامل شایستگی فنی، رفتاری و مفهومی می‌شود (Crane & Hartwell, 2019).

بنابر آنچه بیان شد، امروز مبحث شایستگی و توجه به آن از جمله دغدغه‌های اصلی مدیران سازمان‌هاست. به طوری که بسیاری از سازمان‌های دولتی و خصوصی یا دارای چارچوب‌های صلاحیت و شایستگی می‌باشند و یا به دنبال دستیابی به چنین ساختارهایی هستند.

همچنین مدل‌های بی‌شماری در خصوص شایستگی وجود دارند. مدل‌های شایستگی، برای تعیین اینکه چه ویژگی‌هایی و الزامات عملکردی، برای برآوردن انتظارات خاص، موردنیاز است استفاده می‌شود. شایستگی اساساً شامل، مهارت و توانایی در یک مهارت یا عملکرد خاص، است. این می‌تواند هرگونه مهارت، مانند

اجتماعی شدن، ریاضیات کاربردی، ارائه و غیره. در هر نقش سیاست‌گذار، حداقل یک مهارت خاص برای یک مهارت خاص موردنیاز است. اساساً، یک مدل شایستگی، مجموعه‌ای از شایستگی‌هایی را به وجود می‌آورد که به‌گونه‌ای ترکیب می‌شوند تا نماینده‌ی، یک مدل ایدئال یا یک رویکرد ایدئال، برای حل یک مشکل یا اجرای یک پروژه، باشد. یک مدل شایستگی چارچوبی برای شرکت‌ها برای طراحی و اجرای مؤثر سیستم‌های مدیریت استعداد آن‌ها فراهم می‌کند. به‌طور خاص، کاربردها و شایستگی‌ها را می‌توان در فعالیت‌های توسعه انسانی: مصاحبه و انتخاب؛ توصیف شغل؛ ارزیابی عملکرد؛ برنامه‌ریزی توسعه کارکنان؛ شناسایی کارکنان دارای پتانسیل بالا و برنامه‌ریزی جانشین پروری، استفاده کرد. مدل‌های شایستگی می‌توانند از شیوه‌های یکپارچه مدیریت منابع انسانی، پشتیبانی کنند (Brown, 2018). مدل‌های شایستگی، برای تعیین اینکه چه ویژگی‌هایی و الزامات عملکردی موردنیاز برای برآوردن انتظارات خاص موردنیاز است، استفاده می‌شود. شایستگی اساساً شامل، مهارت و توانایی در یک شایستگی یا عملکرد خاص است. این می‌تواند هرگونه مهارت، مانند اجتماعی شدن، ریاضیات کاربردی، ارائه، و غیره را شامل شود. در هر نقش سیاست‌گذار، حداقل یک شایستگی خاص برای یک مهارت خاص موردنیاز است (Lazari, 2018). شایستگی‌ها را گل‌من و بویاتزیس (Goleman & Boyatzis, 2018) در قالب دو مقوله دسته‌بندی می‌کنند: شایستگی‌های فردی: این شایستگی‌ها روش و چگونگی مدیریت بر خود را تعیین می‌کند.

پیشینه پژوهش

طبق بررسی‌های صورت گرفته پژوهشی در زمینه موضوع این تحقیق یافت نشد، اما پژوهش‌های که تا حدودی به موضوع پژوهش نزدیک هستند اشاره شده است. پورکریمی و همکاران (Pourkarimi et al, 2024) پژوهشی با عنوان «شایستگی‌های رهبران در محیط‌های متلاطم (یک مطالعه فراترکیب)» انجام دادند. بر اساس یافته‌های پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت که رهبران سازمان‌های کنونی، باید بر ای مواجهه اثربخش با شرایط متلاطم پیرامونی، از شایستگی‌های لازم برخوردار باشند، همچنین بر اساس نتایج، شایستگی‌های رهبران در محیط متلاطم، در پنج بعد دانش، توانایی، مهارت، ویژگی و نگرش دسته‌بندی شدند.

رمضان شمس و همکاران ([Ramzan Shams and et al, 2021](#)) در پژوهشی با عنوان «ابعاد و مؤلفه‌های الگوی ارزیابی خط‌مشی‌های امنیت عمومی در نیروی انتظامی» انجام دادند. ارزیابی خط‌مشی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است، زیرا از انحراف اهداف جلوگیری کرده و اصلاح فرایند تدوین و اجرای خط‌مشی را ممکن می‌سازد، در این بین خط‌مشی‌ها در حوزه امنیت عمومی از اهمیت بسیار زیادی در جامعه برخوردارند. هدف اصلی این پژوهش شناخت و توصیف ابعاد و مؤلفه‌های مرتبط با الگوی ارزیابی خط‌مشی‌های امنیت عمومی در نیروی انتظامی است. روش اجرای این تحقیق کیفی مبتنی بر استراتژی تحلیل مضمون است، بر اساس یافته‌های تحقیق از الگوی ارزیابی خط‌مشی امنیت عمومی تعداد سه مضمون فراگیر، ۱۴ مضمون سازمان‌دهنده از ۶۹ مضمون پایه مرتبط با الگوی ارزیابی استخراج گردید. بر اساس نتایج الگوی ارزیابی خط‌مشی‌های امنیت عمومی شامل ابعاد ارزیابی قبل از اجرا، حین اجرا و پس از اجرا است و استفاده از ابعاد و مؤلفه‌های ارائه‌شده در این الگو به ارتقای احساس امنیت در جامعه می‌انجامد.

مصلى نژاد ([Mosala Nejad, 2020](#)) پژوهشی با عنوان «ارائه چارچوب نظری راهبرد فرسایش در سیاست‌گذاری امنیت ملی» انجام دادند. این پژوهش با رویکرد کیفی و روش تحلیل توصیفی انجام گرفت. داده‌ها با روش کتابخانه‌ای گردآوری شده و در تجزیه و تحلیل اطلاعات از تحلیل عمیق کیفی استفاده شده است. بر اساس نتایج اطلاعات علمی و تاریخی راهبرد فرسایش در سه گام «تدوین»، «اجرا» و «ارزیابی» که شامل پنج بخش «کاوش مفهومی»، «کاوش محیطی»، «تصمیم‌گیری»، «پیاده‌سازی» و «کنترل و بازخورد» است، متناظر با مراحل فرایندی سیاست‌گذاری چارچوب‌بندی نظری شده است.

دادمحمدی و همکاران ([Dadmohammadi et al, 2020](#)) پژوهشی با عنوان «تأثیر قاچاق مواد مخدر بر امنیت اجتماعی شهروندان با نقش میانجی سیاست‌گذاری عمومی» انجام دادند. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری و تحلیل اطلاعات از نوع کمی پیمایشی است، یافته‌های تحقیق نشان داد که قاچاق مواد مخدر بر امنیت اجتماعی شهروندان با توجه به سیاست‌گذاری عمومی تأثیرگذار است. سیاست‌گذاری عمومی از طریق توجه به ابعاد کاهش تقاضا، ایجاد رابطه‌ای منطقی بین اهداف و امکانات، توجه به سیاست‌های پیشگیرانه و درمان محور، ارتباط هماهنگ با بین نیروهای

انتظامی و قوه قضائیه و تسریع پرونده‌های قضایی مرتبط، سیاست جامع برای کنترل مرزها، ارتباط تنگاتنگ بین سیاست‌گذاران و نهادهای آموزشی و سازمان‌های مردم‌نهاد می‌تواند به گسترش امنیت اجتماعی کمک کند.

کاویانی و همکاران ([Kaviani et al, 2020](#)) در پژوهشی با عنوان «طراحی مدل شایستگی کارکنان در حوزه امنیت سایبری» انجام دادند. این پژوهش از منظر هدف، کاربردی توسعه‌ای و مطالعه موری و تحلیل داده‌ها، کمی است. بر اساس نتایج تحقیق، مدل شایستگی کارکنان شامل دو بعد شایستگی‌ها فنی و تخصصی و شایستگی‌های عمومی است. شایستگی‌ها فنی و تخصصی متشکل از دانش و مهارت است. شایستگی‌های عمومی نیز مؤلفه‌های خود مفهومی، ویژگی‌های شخصیتی و انگیزه‌ها را دربرمی‌گیرد.

رضوی‌نژاد ([Razavi Nejad, 2018](#)) پژوهشی با عنوان «طراحی مدل راهبردی سیاست‌گذاری امنیت داخلی جمهوری اسلامی ایران» انجام دادند. این پژوهش باهدف تبیین ضرورت تجدیدنظر در سیاست‌گذاری امنیتی انجام گرفت. بر اساس نتایج تقویت ارزش‌های فرهنگی، مذهبی، اجتماعی در جامعه از ضروریات سیاست‌گذاری امنیت داخلی جمهوری اسلامی ایران است.

نوریان و سرخیل ([Nooryan and Sarkhil, 2018](#)) پژوهشی با عنوان «اعتبار امنیت در سیاست‌گذاری عمومی حقوق جزایی اسلام» انجام دادند. مقاله حاضر با روش تحلیل اسنادی و در پاسخ به پرسش از اعتبار لحاظ امنیت پایدار در سیاست‌گذاری عمومی فقه جزایی، پس از بررسی ادبیات نظری فقه امامیه در عصر غیبت و با توجه به جایگاه سیاست‌گذاری عمومی در حقوق موضوعه، رابط امنیت و سیاست‌گذاری عمومی در فقه جزایی را بررسی نموده است؛ (فاعل کو) بدین رو با تلازم میان جرم و امنیت در اسلام، امنیت را امری مرتبط با سیاست‌گذاری عمومی اسلام دانسته و کارآمدی فقه جزایی را به اعتبار امنیت در سیاست‌گذاری عمومی آن وابسته دانسته است.

دانایی‌فرد و همکاران ([Danaeifard et al, 2012](#)) پژوهشی تحت عنوان «چارچوبی برای شناسایی شایستگی‌های خط‌مشی‌گذاران ملی (نمایندگان مجلس قانون‌گذاری)» انجام دادند. این پژوهش به روش ترکیبی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش نمایندگان شورای اسلامی بودند در این پژوهش به احصای شایستگی‌های کلیدی خط‌مشی‌گذاران ملی پرداخته و با تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از پرسشنامه، به بررسی و تحلیل شکاف

وضع موجود و مطلوب پرداخته است، نتایج پژوهش نشان داد مؤلفه‌های شایستگی به ترتیب اولویت عبارت‌اند از شایستگی‌های تحلیلی، شایستگی‌های ارزشی، شایستگی‌های سیاسی، شایستگی‌های اجتماعی، شایستگی‌های تعاملی، شایستگی‌های فردی و شایستگی‌های فنی.

هاربو فردریکسن و همکاران ([Harbo Frederiksen et al, 2024](#)) در پژوهشی با عنوان «دیدگاه شهروندان از کاربردها و اثرات پهپاد در سال ۲۰۵۷: بینش‌های آینده دور برای تصمیم‌گیرندگان خط‌مشی». پهپادهای هوایی برای مقاصد غیرنظامی انتظار می‌رود در همه‌جا در جامعه وجود داشته باشند و به‌طور بالقوه بر روی همه‌جا پرواز کنند و همه‌چیز هدف اطلاع‌رسانی به تصمیم‌گیرندگان در سطح دولتی و شرکتی است، همچنین نحوه تصور شهروندان از هواپیماهای بدون سرنشین بر زندگی روزمره و جامعه در آینده تأثیر می‌گذارد چراکه اطمینان از چنین دانشی حیاتی است. نتایج نشان داد که باید برنامه‌های کاملاً جدیدی را شناسایی شوند که به ترکیبات و پیشرفت‌های فن‌آوری نیاز دارد، مانند هواپیماهای بدون سرنشین با مهارت‌های حرکتی یا شناختی که می‌توانند با تبدیل کردن به هر شکل دلخواه، ساختن هولوگرام‌های فوری یا ارائه به انسان‌ها، جایگزین، تکمیل یا کمک کنند و یا هواپیماهای بدون سرنشین و ماهیت اغلب متضاد که بر خورد‌های پیش‌بینی نشده را تشخیص دهند، بنابراین تأثیراتی که تصمیم‌گیرندگان سیاست باید قبل از اجازه دادن به آن‌ها در نظر بگیرند، جلوگیری از اجرای بیشتر پهپادها در جامعه سرزمین خودشان است. چنین ملاحظاتی در هر دو سطح دولتی و شرکتی مرتبط هستند هر دو نوع تصمیم‌گیرنده باید مسئولیت اجرای صحیح و پایدار فناوری نوظهور را بر عهده بگیرند.

فیگوایردو و همکاران ([Figueiredo et al, 2023](#)) در پژوهش خود مدلی یکپارچه از شایستگی‌های رهبران ارائه داده‌اند. بر اساس نتایج تعیین اهداف و استراتژی‌های اثربخش کاری بر اساس منابع موجود، مشارکت افراد در حل مسئله و تصمیم‌گیری، ایجاد و تعریف قوانین و دستورالعمل‌های ضروری، تحلیل، برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی به‌موقع کار، هماهنگی، نظارت و ارزیابی فعالیت‌ها و نتایج و ارائه بازخورد سازنده، همه از شایستگی‌های مدیریتی به شمار می‌روند. شایستگی اجتماعی، شامل ارتباط اثربخش و مستمر کلامی و غیرکلامی مطابق با‌انگیزه‌ها، نیازها و نگرش دیگران، قدرت مذاکره و گوش دادن فعال، توجه به تنوع فرهنگی، ایجاد روحیه تیمی، حمایت، مربیگری مرشد

گری افراد است. درنهایت، شایستگی‌های عاطفی شامل خودآگاهی، مدیریت عواطف، خودباوری و مدیریت روابط، به‌وسیله تحریک عملکرد مطلوب از طریق کارتمی، مدیریت تعارض، الهام بخشی و نفوذ است.

لیوانگ (Liwang et al, 2022) در پژوهشی با عنوان «توسعه دفاعی: نقش همی‌آفرینی در پر کردن شکاف بین خط‌مشی‌گذاران و توسعه فناوری» بین خط‌مشی‌گذاران و توسعه فناوری شکاف وجود دارد. این شکاف منجر به خطراتی می‌شود، بنابراین ویژگی‌های غیر فنی سیستم و تعاملات ناکارآمد بین اجزای فنی و اجتماعی به وجود می‌آورد. نتایج این مطالعه نشان داد که بدون نگاه مشارکت‌جویانه بین خط‌مشی‌گذاران، توسعه فناوری امکان‌پذیر نیست، و مشارکت می‌تواند به بیان چالش‌های اجتماعی، ارزش‌های متضاد، و اصول طراحی جایگزین در راه‌حل در مراحل اولیه طراحی مفهوم کمک کند، باین‌حال، این مشارکت به باز بودن در برابر چالش‌ها و شکاف‌های دانش بستگی دارد تا صنعت دفاعی امنیت و استقلال خود را حفظ می‌کنند.

دیش و همکاران (Diesch et al, 2020) در پژوهشی با عنوان «مدل جامع عوامل امنیت اطلاعات برای تصمیم‌گیرندگان»، به این نتیجه رسیدند که تصمیم‌گیری در زمینه امنیت اطلاعات سازمانی به‌شدت به اطلاعات مختلف وابسته است. نتایج نشان می‌دهد که شاخص‌های کلیدی امنیتی وجود دارد که مستقیماً بر وضعیت امنیتی یک سازمان تأثیر می‌گذارد درحالی‌که سایر شاخص‌ها فقط به‌طور غیرمستقیم به هم متصل هستند، همچنین مدیران امنیت اطلاعات باید مستقیم و غیرمستقیم برای اتخاذ تصمیمات مناسب آگاه باشند، برای مدیران امنیت، نه‌تنها اطلاعات مرتبط باید روشن شود، بلکه وابستگی‌های متقابل آن‌ها نیز باید در نظر گرفته شود.

فرتی و همکاران (Ferretti et al, 2019) به بررسی نسل‌های جایگزین در فرآیندهای تصمیم‌گیری عمومی پرداختند. هدف از این تحقیق این است که چه چیزی باعث ایجاد نوآوری در فرایند جایگزین در خط‌نگاری می‌شود. نتایج نشان می‌دهد دو دلیل اصلی که می‌تواند به ایجاد راه‌حل در فرآیند کمک به تصمیم‌گیری منجر شود: (۱) نارضایتی (مشتری، تحلیلگر یا ذینفعان مربوطه، به‌ویژه هنگام برخورد با سیاست‌های عمومی) با توجه به راه‌حل‌هایی که در حال حاضر پیشنهاد شده و به‌عنوان مشکل تصمیم‌گیری هستند و (۲) فرصت برای تغییر در محدودیت‌ها.

بلک اسمیت و همکاران (Blacksmith et al, 2019) به بررسی توانایی ذهنی عمومی و شایستگی تصمیم‌گیری از لحاظ تئوری و تجربی پرداختند. یافته‌های تجربی نشان می‌دهد نمرات ارزیابی صلاحیت تصمیم‌گیری در بزرگسالان، تا حد زیادی قابل تشخیص از توانایی ذهنی عمومی نیست.

رومان و همکاران (Roman et al, 2019) به بررسی معماری شناختی و شایستگی عصبی تصمیم‌گیری پرداختند. در این مطالعه مکانیسم‌های شناختی و عصبی صلاحیت تصمیم‌گیری در ۲۸۳ بزرگسال سالم بررسی شده است. ظرفیت مخاطب در برابر تعصبات استاندارد در تصمیم‌گیری بر اساس معیارهای: (۱) مقاومت در برابر فریم، (۲) شناخت هنجارهای اجتماعی، (۳) اطمینان بیش از حد، (۴) اعمال تصمیم قوانین، (۵) ثبات در درک خطر، و (۶) مقاومت در برابر هزینه‌ها، بررسی شده است. نتایج حاکی از آن است که صلاحیت تصمیم‌گیری بر اساس استدلال منطقی با عملیات شناختی همراه است.

آنیب (Anyebe, 2018) به بررسی یک مرور کلی از روش‌های مطالعه سیاست‌های عمومی پرداخت. این مقاله تلاش می‌کند تا هر تئوری را با توجه به نقاط قوت و محدودیت‌های آن بررسی کند. این مطالعه بر منابع ثانویه جمع‌آوری داده‌ها متکی بود و نشان می‌دهد که نمی‌توان به‌طور کلی مشخص کرد، که کدام یک از این روش‌های نظری بهترین یا رضایت‌بخش‌ترین است چراکه هر رویکرد متمرکز بر جنبه‌های مختلف سیاست‌گذاری است و این امر برای درک بعضی شرایط یا حوادث مفیدتر از دیگران است. به نظر می‌رسد یک سیاست‌گذاری خوب، باید خلاقانه و انعطاف‌پذیر باشد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش با ماهیت کیفی و باهدف بررسی مؤلفه‌های شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت انجام گرفت. بر اساس لایه‌های پژوهش، این تحقیق دارای رویکردی استقرایی و روشی کیفی است که از مصاحبه و مطالب نظری موجود، به‌عنوان مواد اطلاعاتی استفاده می‌کند (Amiri et al, 2019). در این پژوهش برای، گردآوری داده‌های کیفی از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با خبرگان آشنا با موضوع پژوهش استفاده شده است. پژوهشگر با بررسی و مطالعه ادبیات موضوع و اقدام به طراحی سؤالات مصاحبه از نوع نیمه ساختاریافته نمود. با این حال، به‌منظور امکان بیان آزاد نگرش‌ها و تجارب

توسط افراد، سؤالات دارای ساختاری منعطف بود. نمونه پژوهش از خبرگان این حوزه با نمونه‌گیری هدفمند از بین افراد جامع آماری انتخاب شد. به‌منظور نمونه‌گیری در بخش کیفی پژوهش با توجه به اهمیت موضوع پژوهش خط‌مشی‌گذاران حوزه امنیت انتخاب شدند. شایان‌ذکر است به‌منظور کارآمدی هر چه بیشتر، از نظرات نمایندگان باصلاحیتی از طیف‌های گوناگون استفاده شد، معیار مشارکت‌کنندگان در پژوهش داشتن تجارب مدیریتی در زمینه تدوین، اجرا و ارزیابی خط‌مشی در حوزه امنیت بودند. بر این اساس در گام اول فهرستی از افراد مورد مطالعه در حدود ۲۰ نفر برای مصاحبه انتخاب شدند که از طریق تماس تلفنی، مکاتبه با نامه رسمی و مراجعه حضوری با آن‌ها برای انجام مصاحبه، در پایان هر مصاحبه از فرد مصاحبه‌شونده درخواست می‌شد که پیشنهادها خود را در زمینه موضوع مورد پژوهش و انجام بهتر مصاحبه‌ها مطرح نمایند. فرایند مصاحبه ادامه پیدا کرد به گونه‌ای که دیگر به یافته‌های مصاحبه چیزی اضافه نمی‌شد به عبارتی پاسخ‌های مطرح‌شده تکرار می‌شدند. در جدول (۱) مشخصات جمعیت شناختی مصاحبه‌شوندگان آمده است.

جدول ۱ - ویژگی‌های مشارکت‌کنندگان (مصاحبه‌شوندگان) پژوهش

کد	جنسیت	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	سمت سازمانی
D1	مرد	دکتری	زبان و ادبیات فارسی	نماینده فریدون‌شهر و چادگان و میاندشت دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی
D2	مرد	دکتری	فناوری اطلاعات	ریاست مرکز آپا دانشگاه دولتی شهرکرد
D3	مرد	دکتری	حقوق	فرماندار اردل - استاد دانشگاه رشته حقوق
D4	مرد	دکتری	مکانیک	نماینده دوره هشتم مجلس شورای اسلامی
D5	مرد	دکتری	حقوق	مدیرکل بازرسی - رسیدگی به شکایات
D6	مرد	کارشناسی ارشد	علوم سیاسی	مدیرکل سیاسی و انتخابات - معاون مدیرکل انتظامی استان چ و ب
D7	مرد	کارشناسی ارشد	علوم سیاسی	نماینده استان چ و ب دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی
D8	مرد	دکتری	علوم ارتباطات	نماینده استان چهارمحال و بختیاری. دوره هشتم عضو کمیسیون امنیت ملی
D9	مرد	دکتری	حقوق	عضو هیئت علمی دانشگاه

D10	مرد	دکتری	مدیریت	عضو هیئت علمی دانشگاه
D11	مرد	دکتری	اقتصاد	نماینده فعلی حوزه اصفهان در مجلس شورای اسلامی
D12	مرد	فوق‌لیسانس	علوم سیاسی	معاون امنیتی اداره کل اطلاعات-استاد دانشگاه
D13	مرد	فوق‌لیسانس	مدیریت	نماینده حوزه اردل، فارسان و کوهرنگ وکیار در مجلس شورای اسلامی
D14	مرد	دکتری	اقتصاد	نماینده فعلی حوزه اصفهان در مجلس شورای اسلامی
D15	مرد	فوق‌لیسانس	مدیریت	عضو هیئت علمی دانشگاه
D16	مرد	فوق‌لیسانس	مدیریت	عضو هیئت علمی دانشگاه

در این پژوهش به تحلیل یافته‌ها نظریات اندیشمندان و متخصصان و خط‌مشی گذاران حوزه امنیت که با مصاحبه کامل تا رسیدن به اشباع جمع‌آوری شده، اختصاص یافت. در این قسمت پژوهشگر ضمن تعهد و وفاداری و محرمانه نگه‌داشتن نام افراد، نظریات مختلف مصاحبه‌شوندگان را با استفاده از نظریه داده بنیاد که یکی از راهبردهای پژوهش کیفی محسوب می‌شود و از طریق آن نظریه بر مبنای مفاهیم اصلی حاصل از داده‌ها شکل می‌گیرد. پژوهشگر نخست کدگذاری باز روی اطلاعات انجام داده و سپس بر اساس وجوه مشترک، کدها را دسته‌بندی کرده و با استفاده از داده‌ها چارچوب اولیه‌ای مفاهیم را ایجاد نموده است.

با توجه به اینکه در خصوص شایستگی خط‌مشی گذاران در حوزه امنیت پیشینه‌ای وجود نداشت و هدف این پژوهش که بررسی مؤلفه‌های شایستگی خط‌مشی گذاران در حوزه امنیت است، نظریه داده بنیادی به کار گرفته شده است. استراتژی پژوهش نظریه داده بنیاد با رویکرد استراوس و کوربین است. بعد از تدوین کامل مصاحبه‌ها، کل مصاحبه‌ها تبدیل به گزاره شد که با کدگذاری باز، به هر گزاره یک کد اختصاص یافت و کدهای مشابه در مرحله کدگذاری محوری دسته‌بندی و تجمیع شد و برای هر دسته مقوله محوری مشخص تخصیص داده شد. در ابتدا، مقوله اصلی و مقوله فرعی گردآوری شد و در نهایت در مرحله کدگذاری گزینشی (انتخابی) با تحلیل دقیق و نحوه ارتباط مقوله‌ها باهم، به مقوله فرعی تقلیل یافته و مؤلفه‌های نهایی شایستگی خط‌مشی گذاران احصاء شد.

در انتهای مراحل کدگذاری، مؤلفه‌های نهایی پژوهش، بر اساس درک تفسیری دقیق پژوهشگر و دیدگاه‌ها، ارزش‌ها، باورها، احساسات، پیش‌فرض‌ها و ایدئولوژی‌های مصاحبه‌شوندگان ارائه شد. برای تعیین درجه وثوق‌پذیری نتایج که در پژوهش‌های کیفی معادل پایایی و روایی در پژوهش‌های کمی است، از شیوه‌های مختلفی استفاده شد (کانلی، ۲۰۱۶)؛ بنابراین برای وثوق‌پذیری پژوهش از چهار شاخص استفاده شد؛

باورپذیری: این اصل به دو شیوه اعمال شد؛ در این پژوهش باورپذیری به وسیله تحلیل‌های انجام‌شده در حین پژوهش، درگیری طولانی‌مدت، ارائه بازخورد از مشارکت‌کنندگان و یافته‌های پژوهش تأمین گردید. همچنین پژوهشگر در تمام مصاحبه‌ها در تلاش بود که جست‌وجو کنند متعددی برای داده‌های مصاحبه‌ها باشد.

اطمینان‌پذیری: در تمامی مراحل پژوهش یادداشت‌برداری انجام شد و جزئیات بسیاری از کارها تا مرحله پایانی کار به دست آمد.

تأییدپذیری: برای تأمین تأییدپذیری پژوهش از استراتژی ارائه جزئیات روش‌ها و داده‌های پژوهش استفاده شده است تا امکان ارزیابی روش‌های گردآوری و تحلیل داده‌ها برای پژوهشگران دیگر و خوانندگان فراهم شود. همچنین روش‌ها و تصمیم‌های مربوط به پژوهش مستندسازی شده تا امکان رسیدگی توسط دیگر پژوهشگران فراهم شود.

انتقال‌پذیری: برای این منظور مراحل تحلیل داده‌های مصاحبه تکرار شد؛ همچنین داده‌های هر مرحله مقایسه و بررسی شد تا اطمینان حاصل شود که مراحل تحلیل بدون سوگیری انجام شده است. همچنین دو روش نمونه‌گیری به‌کاررفته در این تحقیق بر اساس نظر تدلی و یو ([Teddle & Yu, 2007](#)) نمونه‌گیری با حداکثر تنوع و نمونه‌گیری بر مبنای اعتبار مصاحبه‌شوندگان انجام گرفت که در نتیجه انتقال‌پذیری نتایج تحقیق را تأیید می‌کند.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

بر اساس مراحل ذکرشده در قسمت روش‌شناسی، پس از انجام مصاحبه‌ها فرایند کدگذاری شروع می‌شد و در طی آن مقوله‌های اصلی و فرعی شناسایی می‌شدند. کدگذاری داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها به روش داده‌بنیاد طی سه مرحله کدگذاری براز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی انجام گردید که مشروح آن در زیر ذکر گردید: کدگذاری باز: در نخستین مرحله از کدگذاری تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری باز انجام شد. در مرحله اول

با استفاده از کدگذاری باز، با مراجعه به کدهای اولیه استخراج‌شده از مصاحبه‌ها (کدگذاری نکات کلیدی)، کدهایی که به موضوعی مشترک اشاره داشته گروه‌بندی شده‌اند پس از استخراج مفاهیم و در راستای آن با مقایسه و طبقه‌بندی آن‌ها نیز مقوله‌ها تعیین می‌شود در مرحله کدگذاری باز تعداد ۱۹۸ کد از ۱۶ مصاحبه به دست آمد و مطالب نامرتب و تکراری حذف گردید، در جداول (۲) به بخشی از کدها اشاره شده است.

جدول ۲- بخشی از مفاهیم استخراج‌شده و کدهای مفهومی حاصل از مصاحبه‌ها

کدگذاری باز	مفاهیم استخراج‌شده
۱- شایستگی خط‌مشی گذاری	۱- برای هر تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیرنده باید یکسری ویژگی‌هایی داشته باشد حال این تصمیم‌گیر وقتی در سطح ملی و در مقام یک نماینده تصمیم‌گیری می‌کند، مقوله‌ی داشتن شایستگی خیلی بااهمیت‌تر خواهد بود.
۲- تعهد به قول و قرار با مردم	۲- مهم‌ترین ویژگی خط‌مشی گذاری در سطح نماینده، تعهد به قول و قراری است که به مردم داده است.
۳- عدم روزمرگی	۳- دچار روزمرگی نشدن
۴- به‌روز بودن اطلاعات	۴- به‌روز بودن اطلاعات فرد خط‌مشی گذار
۵- تخصص در امر خط‌مشی گذاری	۵- تخصص داشتن برای پیگیری کار مردم حوزه انتخابیه
۶- شفاف بودن دارایی‌ها و پاک دستی و صداقت	۶- شفاف بودن میزان دارایی‌های خط‌مشی گذاری در راستای پاک دستی فرد خط‌مشی گذار
۷- شجاعت داشتن	۷- شجاعت خط‌مشی گذار به این معنی در جهت حفظ حقوق ملت و دفاع از قانون اساسی شجاعت بیان و اعلام مواضع را داشته باشد.
۸- انتقادپذیر بودن	۸- انتقادپذیر بودن و مشورت با اهل آن
۹- به صلاح کشور اندیشیدن	۹- صرفه و صلاح مردم را ببیند
۱۰- بیان مواضع قانونی با صراحت و شجاعت	۱۰- در مسائل عمومی باید مواضع قانونی خود را با شجاعت و با صراحت، خط‌مشی گذار اعلام کند
۱۱- تعهد و پابندی به نظام	۱۱- تعهد و پای بندی به آنچه در خصوص نظام می‌گوید.
۱۲- داشتن برنامه مدون برای اجرای امور امنیتی	۱۲- برنامه داشتن برای دستور کارهای اجرای امور امنیتی و برنامه داشتن برای جلسات و ارتباطاتی که مجلس با دولت خواهد داشت
۱۳- اطلاعات باید دقیق و گسترده	۱۳- اطلاعات دقیق و گسترده داشتن خط‌مشی امنیتی
۱۴- حفاظت از منابع سایبری	۱۴- حفاظت از منابع سایبری را مورد تأکید قرار دهد
۱۵- متخصص بودن در حوزه امنیت	۱۵- متخصص بودن افراد و خط‌مشی گذاران حوزه امنیت
۱۶- داشتن نگاه بومی خط‌مشی گذار	۱۶- خط‌مشی گذاران باید در حوزه امنیت نگاه بومی داشته باشند.
۱۷- استفاده از ابزارهای بومی	۱۷- اعتقاد به استفاده از ابزارهای بومی در حوزه‌های امنیتی
۱۸- بومی کردن زیرساخت‌های امنیتی	۱۸- دید بومی‌سازی شده نسبت به زیرساخت‌های امنیتی با توجه به حساسیت به وجود آمده در کشور
۱۹- مشورت گرفتن از سایر متخصصان	
۲۰- استفاده از تمام فرصت‌های به وجود آمده در حوزه سایبری	

	<p>۱۹-مشورت گرفتن خط‌مشی‌گذار از متخصصین سایر حوزه‌ها (علوم سیاسی - روانشناسی - جامعه‌شناسی)</p> <p>۲۰-دید مثبت داشتن و توجه به حوزه سایبری به‌عنوان فرصت نه تهدید صرف</p>
--	--

کدگذاری محوری: در مرحله بعد کدهای اولیه گردآوری شده از مصاحبه‌ها به علت تعداد فراوانی آن‌ها و قرابت معنایی به کدهای ثانویه و نهایی تبدیل شدند. در ادامه روند تحقیق، هر یک از کدهای نهایی به یک کد مفهومی تبدیل شدند و مفاهیم در طبقه‌های فرعی ساماندهی می‌شود. کدگذاری محور عمل مرتبط کردن مقوله‌ها با زیر مقوله‌ها در راستای ویژگی‌ها و ابعاد آن‌ها است. در این مرحله ۱۹۸ کد مفهومی به ۱۴۸ کدباز تعدیل یافت سپس کدهای تعدیل شده به ۷۱ کد محوری طبقه‌بندی شدند.

کدگذاری انتخابی: کدگذاری انتخابی، مقوله محوری را به شکلی نظام‌مند به دیگر مقوله‌ها ربط می‌دهد. این امر از طریق کشف مقوله مرکزی صورت می‌گیرد، مقوله مرکزی، نتایج بررسی و تحلیل را در قالب یا عبارت کوتاه متشکل از چندین کلمه بیان می‌کند ([Strauss & Corbin, 2016](#)). از مفاهیم به‌دست‌آمده، کدگذاری محوری انجام می‌گیرد که به طبق مدل پارادایمی استراوس و کوربین، پدیده، شرایط علی، شرایط مداخله‌گر، شرایط زمینه‌ای و استراتژی‌ها و پیامدها انجام می‌شود. در این پژوهش بر اساس نظر مصاحبه‌کنندگان، مؤلفه‌های زیر به‌عنوان شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت شناسایی شدند. در این مرحله وقتی کدگذاری باز و محوری اتمام یافت؛ کدها به دسته‌بندی کلی‌تری، طبقه‌بندی شد، به این صورت که طبقه محوری به شکل سیستماتیک به طبقه‌های بزرگ‌تری در یک چارچوب ارائه کرده و گروه‌های ایجادشده با یکدیگر مقایسه شدند تا گروه‌های اصلی و ابعاد هر یک شناسایی و استخراج گردد البته در این مرحله مراجعه به ادبیات نظری پژوهش کمک به هرچه دقیق‌تر شدن طبقه‌بندی‌ها کرد بعد از تحلیل و بازنگری کدهای محوری، ۱۷ گروه کد انتخابی شناسایی شد: نتایج کدگذاری محوری، کدگذاری انتخابی و ابعاد در جدول (۸) آورده شده است:

جدول ۳ - کدگذاری محوری، کدگذاری انتخابی و ابعاد

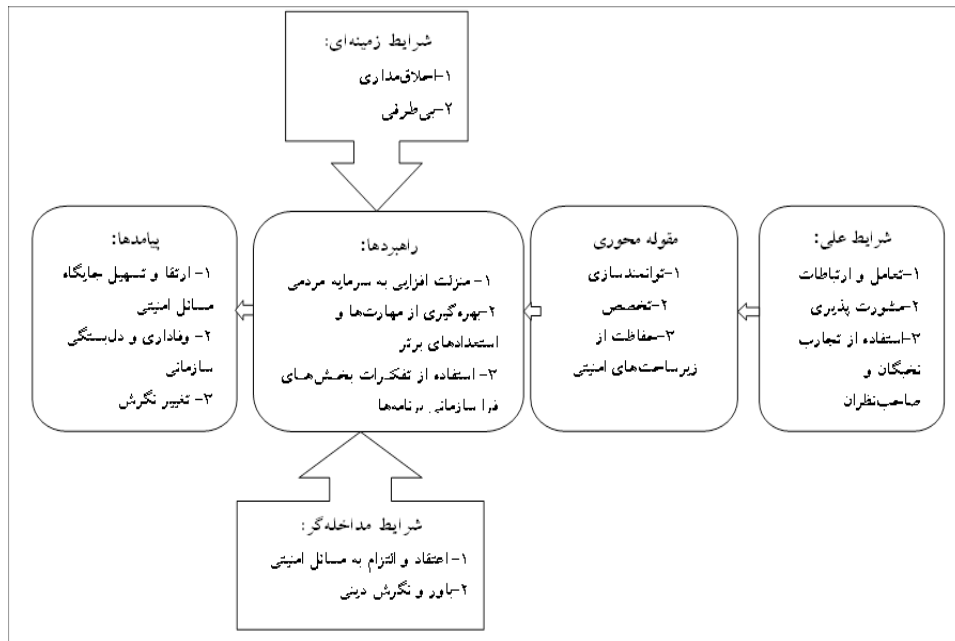
ابعاد	کدگذاری گزینشی	کدگذاری محوری
	توانمندسازی	<p>۱-توانایی کاربرد و استفاده از منابع سایبری</p> <p>۲-توانایی استحصال و کاربرد اطلاعات جدید و به‌روز امنیتی</p> <p>۳-تسلط به فرایندهای سازمانی</p>

عوامل محوری		۴- توانایی سطح‌بندی کدها و ابعاد امنیت
	تخصص	۵- داشتن تخصص درخواه مسائل امنیتی ۶- داشتن پتانسیل فردی برای بومی‌سازی مسائل امنیتی ۷- شناخت نقاط قوت و ضعف استقرار امنیت ۸- شناسایی تهدیدها و فرصت در امور امنیت
عوامل علی	حفاظت از زیرساخت‌های امنیتی	۹- حفظ زیرساختی‌های امنیتی ۱۰- عملکرد هدفمند و ساختاریافته در راستای حفظ زیرساخت‌های امنیتی ۱۱- حفظ اسرار و حفاظت از منابع سایبری در حوزه‌های امنیت
	تعامل و ارتباطات	۱۲- بالابود روحیه تعامل فردی و گروهی و سازمانی و برقراری ارتباط مؤثر با حوزه‌های امنیتی ۱۳- تعامل تیمی و توان تیم سازی
عوامل علی	مشورت پذیری	۱۴- مشورت با خط‌مشی‌گذاران ارشد در حوزه امنیت ۱۵- داشتن روحیه مشورت‌گیری و مشورت‌پذیری از آگاهان حوزه امنیت ۱۶- مشورت با مرکز علمی و دانشگاهی
	استفاده از تجارب نخبگان و صاحب‌نظران	۱۷- استفاده از نظرات و پیشنهادهای ۱۸- استفاده از تجارب و تحقیقات پژوهشگران حوزه امنیت و سیاست ۱۹- توانایی ارتباط با نخبگان و صاحب‌نظران ۲۰- توانایی بهره‌گیری از منابع خارجی ۲۱- انتقادپذیری
شرایط زمینه‌ای	اخلاق‌مداری	۲۲- وجود اخلاق‌مداری و تقوا ۲۳- خدامحور عمل کردن ۲۴- کلیشه‌ای عمل نکردن ۲۵- نگاه استوانه‌ای و منشوری نداشتن ۲۶- عدم وجود تعارض منافع
	بی‌طرفی	۲۷- بی‌طرفی و جامع‌نگر بودن ۲۸- عدم وجود منفعت‌طلبی و عملکرد جناحی ۲۹- عدم توجه به نظرات دولت‌های متخاصم ۳۰- دوری جستن از اغراض شخصی ۳۱- عملکرد فراجناحی داشتن

	رعایت الزامات قانونی	<p>۳۲- قانون‌مند عمل کردن</p> <p>۳۳- اعلام شفاف و صریح مواضع قانونی</p> <p>۳۴- عدم استفاده از رانت</p> <p>۳۵- نگاه عمیق و ریشه‌ای به مسائل امنیتی</p> <p>۳۶- قانون‌مند عمل کردن</p> <p>۳۷- قانون پذیر بودن</p> <p>۳۸- عدالت محوری در حوزه امنیت</p>
راهنماها	منزلت افزایشی به سرمایه مردمی	<p>۳۹- در نظر گرفتن امنیت روانی مردم</p> <p>۴۰- توجه به نقش محوری مردم</p> <p>۴۱- رصد کردن نارضایتی‌های مردم</p> <p>۴۲- اندیشیدن به خواست‌های مردم و عمل کردن به آن</p> <p>۴۳- تعهد به قول قرار با مردم جامعه</p> <p>۴۴- ارزش و احترام برای همه مردم و نگاه به آنان</p> <p>۴۵- حفاظت و دفاع از حقوق مردم</p>
	بهره‌گیری از مهارت‌ها و استعداد‌های برتر	<p>۴۶- استفاده از مهارت‌های همگانی نیروی انسانی</p> <p>۴۷- توسعه و رشد مهارت‌ها و استعداد‌های برتر جهت استفاده در موقعیت‌های مهم</p> <p>۴۸- نهادینه کردن یادگیری مهارت‌های مرتبط با مسائل امنیتی</p>
	استفاده از تفکرات بخش‌های فرا سازمانی	<p>۴۹- بهره‌گیری از بخش‌های فرا سازمانی مثل بخش خصوصی</p> <p>۵۰- استفاده از تفکرات مغایر با سایر تفکرات گروه‌های امنیتی موجود</p>
شرایط مداخله	اعتقاد و التزام به مسائل امنیتی	<p>۵۱- تعهد به کار و تلاش</p> <p>۵۲- پاک‌دامنی و سلامت در کار</p> <p>۵۳- داشتن تقوا و تعهد در عملیات امنیتی کلان</p> <p>۵۴- روحیه مبارزه با فساد</p> <p>۵۵- تطمیع نشدن توسط سایر دولت‌ها</p>
	باور و نگرش دینی	<p>۵۶- شناسایی رابطه بین دین و سیاست‌های امنیتی</p> <p>۵۷- صادق بودن در گفتار و کردار</p> <p>۵۸- داشتن تفکر ولایی</p> <p>۵۹- آگاهی از علوم دینی</p> <p>۶۰- مبنای الهی داشتن</p> <p>۶۱- آگاهی از سیره پیامبر</p>

پیامدها	ارتقا و تسهیل جایگاه مسائل امنیتی	۶۲- توسعه و بهبود خط‌مشی گذاری امنیتی ۶۳- تسهیل پیچیدگی‌های خط‌مشی گذاری ۶۴- بهبود سرعت آگاهی‌ها نسبت به ابعاد ملی و بین‌المللی امنیت
	وفاداری و دل‌بستگی سازمانی	۶۵- وفاداری به ارزش‌ها و هنجارهای پنهان خط‌مشی گذاری‌های امنیتی ۶۶- احساس تعلق به مسائل امنیتی و کمک به پیشرفت و اعتلای فرهنگ امنیتی ۶۷- دل‌بستگی به ارائه راه‌حل برای مسائل امنیتی
	تغییر نگرش	۶۸- کلان نگر بودن در حوزه امنیت ۶۹- توان و قدرت نگاه جامع به مسائل امنیتی ۷۰- مسئله محور عمل کردن ۷۱- کلان نگر بودن

در پایان مراحل کدگذاری، با در نظر گرفتن الگوی پارادایمی در پژوهش نظریه داده بنیاد، کدهای استخراج‌شده یکپارچه شد (شکل ۱).

شکل ۱. مدل نهایی پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

آنچه مشخص است امنیت موضوع بسیار مهمی در دنیای امروز است و استفاده از افراد شایسته نقش محوری در مباحث امنیتی دارند و مجذوب کردن و رضایتمندی این طیف افراد، شاخصی مهم برای سنجش امنیت محسوب می‌شود. امنیت از وظایف اصلی دولت‌ها است و نیاز به شناسایی شایستگی خط‌مشی‌گذاران در این حوزه ضروری است. در این راستا، پژوهش یکی از روش‌های فهم خط‌مشی‌گذاران است که به مدد حوزه امنیتی می‌آید. یکی از پژوهش‌های مهم در این راستا بررسی مؤلفه‌های شایستگی خط‌مشی‌گذاران است؛ بنابراین، این پژوهش را که با عنوان بررسی مؤلفه‌های شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت انجام شد را می‌توان به‌عنوان نخستین پژوهش کاربردی در حوزه امنیت کشور دانست که هم‌اکنون با وجود توطئه‌های دشمن از اهمیت خاص و ارزش استراتژیک در مقوله امنیت برخوردار است. در خصوص تصمیمات و خط‌مشی‌های امنیتی مطالعات مختلفی در دسترس است که عوامل مختلف را با جزئیات زیاد مورد بحث قرار می‌دهند، اما دیدگاه یکپارچه درباره شایستگی خط‌مشی‌گذاران را شامل نمی‌شوند، کاستی‌هایی در ادبیات شایستگی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت وجود دارد، اکثر دیدگاه‌ها و مطالعات مشکل اصلی خط‌مشی‌گذاران در حوزه امنیت را شناسایی کردند.

مقوله‌های محوری (توانمندسازی، تخصص، حفاظت از زیرساخت‌های امنیتی): برای دولت‌ها ضروری است که امنیت زیربنایی خود را در برابر حملات آسیب‌رسان ایمن نگه‌دارند، در گذشته، امنیت صرفاً یک نگرانی داخلی بود و بنابراین، مسئولان امنیتی مسائل امنیت در دولت را به عهده داشتند، اما این نظر در جوامع امروز شکست‌خورده است؛ بنابراین، امروزه، خط‌مشی‌گذاران امنیتی کاملاً مسئول و پاسخگویی به مسائل امنیتی در تمام خارج و داخل هستند در مواردی در صورت نداشتن تخصص و توانمندی و نادیده گرفتن اهمیت زیرساخت‌های امنیتی عواقبی را برای دولت‌ها به بار می‌آورد؛ بنابراین این شاخص‌های کلیدی امنیتی، هستند که تأثیر مستقیمی بر وضعیت امنیتی دارند. به دلیل ارتباط مستقیم با مفهوم امنیت، این عوامل به‌عنوان شاخص‌هایی از وضعیت واقعی امنیت یک دولت در نظر گرفته می‌شوند. مدیریت امنیت باید اقدامات متقابلی را برای بهبود فعال این عوامل اجرا کند. این‌ها به دلیل تأثیر مستقیم آن‌ها مهم‌ترین عوامل هستند و همچنین یک ابزار ارتباطی در نظر گرفته می‌شود که تأثیر

برخی از خطرات را برای خط‌مشی‌گذاران امنیت توصیف می‌کند. نتایج این پژوهش با نتایج بلک اسمیت و همکاران ([Blacksmith et al, 2019](#)) که به بررسی توانایی ذهنی عمومی و شایستگی تصمیم‌گیری از لحاظ تئوری و تجربی پرداختند، همخوانی دارد. همچنین با نتایج کاویانی و همکاران ([Kaviani et al, 2020](#)) در پژوهشی با عنوان «طراحی مدل شایستگی کارکنان در حوزه امنیت سایبری»، مطابقت دارد.

شرایط علی (تعامل و ارتباطات، مشورت‌پذیری، استفاده از تجارب نخبگان و صاحب‌نظران): به‌منظور تعامل و ارتباطات، مشورت‌پذیری، استفاده از تجارب نخبگان و صاحب‌نظران و آشنایی آن‌ها با نیازها و مسائل امنیتی و ترغیب آنان به کار تعامل و مشورت پیرامون مسئله‌های امنیتی ملی و بین‌المللی از تشکیل هسته‌های تعاملی و مشورتی پشتیبانی می‌کند. در موارد مهم و با تشخیص اعضای مشورتی، امکان بهره‌مندی از تخصص سایر افراد صاحب‌نظر برای سیاست‌گذاران امنیتی فراهم شود. نتایج این پژوهش با نتایج آنیب ([Anyebe, 2018](#)) نظریه نخبگان، نظریه گروهی، نظریه سیستم‌های سیاسی و نهادگرایی، تجزیه و تحلیل خروجی سیاست، نظریه افزایشی و نظریه انتخاب منطقی که عمدتاً به سیاست‌گذاری عمومی به‌عنوان یک فرایند مرتبط است را مدنظر قرار داده، منطبق است. همچنین با نتایج پژوهش لیوانگ ([Liwang et al, 2022](#)) با عنوان «توسعه دفاعی: نقش همی‌آفرینی در پر کردن شکاف بین خط‌مشی‌گذاران و توسعه فناوری» در برخی مؤلفه‌ها همخوانی دارد.

راهبردها (منزلت‌افزایی به سرمایه مردمی، بهره‌گیری از مهارت‌ها و استعدادها برتر و استفاده از تفکرات بخش‌های فرا سازمانی): ساختارهای امنیتی‌طوری است که خط‌مشی‌گذاران شایسته باید با منزلت‌افزایی به سرمایه مردمی، بهره‌گیری از مهارت‌ها و استعدادها برتر و استفاده از تفکرات بخش‌های فرا سازمانی، راهبردهای خط‌مشی‌گذاری امنیتی را شناسایی و عوامل موفقیت در امنیت احصاء نمایند، برای این مهم نیاز به شناخت جامع اطلاعات امنیتی است تا کاستی‌های فعلی کمتر شود. نتایج این پژوهش با برخی مؤلفه‌های رمضان شمس و همکاران ([Ramzan Shams and et al, 2021](#)) در پژوهشی با عنوان «ابعاد و مؤلفه‌های الگوی ارزیابی خط‌مشی‌های امنیت عمومی در نیروی انتظامی» تا حدودی هم‌راستا است.

شرایط زمینه‌ای (اخلاق‌مداری و بی‌طرفی): اخلاق‌مداری و بی‌طرفی در بین خط‌مشی‌گذاران امنیت بر اجرای موفقیت‌آمیز یک سیستم مدیریت امنیت تأثیر مؤثری می‌گذارند

به‌عنوان عواملی برای نشان دادن وضعیت تعریف‌شده برای اتخاذ تصمیمات مدیریتی مناسب در زمینه امنیت یک دولت باید در نظر گرفته شوند. اگر در سیاست‌های امنیتی بی‌طرفی باشد، عملکرد امنیتی موفق‌تری را برای دولت تضمین می‌کند. با توجه به اینکه ادبیات کنونی عمدتاً به عوامل زیرساختی می‌پردازد که به‌طور جداگانه بر امنیت تأثیر می‌گذارند، بنابراین لازم است که برای اخلاق‌مداری و بی‌طرفی برای خطمشی‌گذاران برجسته شود.

نتایج این پژوهش با مؤلفه‌های دانایی فرد و همکاران ([Danaeifard et al., 2012](#)) در پژوهشی تحت عنوان «چارچوبی برای شناسایی شایستگی‌های خطمشی‌گذاران ملی (نمایندگان مجلس قانون‌گذاری) همخوانی دارد.

شرایط مداخله‌گر (اعتقاد و التزام به مسائل امنیتی و باور و نگرش دینی): نتایج پژوهش نشان می‌دهد که شاخص‌های امنیتی کلیدی برای بهبود وضعیت امنیت خطمشی‌گذاران التزام به نظام و باور و نگرش دینی مهم هستند. با توجه به اهمیت اعتقاد و التزام به مسائل امنیتی و باور و نگرش دینی در میان خطمشی‌گذاران، لازم است برای بهبود مستمر و نظارت بر وضعیت امنیت به‌صورت ساختاریافته، به این مفاهیم توجه شود. نتایج این پژوهش با برخی مؤلفه‌های پژوهش نوریان و سرخیل ([Nooryan and Sarkhil, 2018](#)) با عنوان «اعتبار امنیت در سیاست‌گذاری عمومی حقوق جزایی اسلام» تا حدودی هم‌راستا است.

پیامدها (ارتقا و تسهیل جایگاه مسائل امنیتی، وفاداری و دل‌بستگی سازمانی و تغییر نگرش): لازم است خطمشی‌گذاران با ارتقا و تسهیل جایگاه مسائل امنیتی، وفاداری و دل‌بستگی سازمانی و تغییر نگرش دیدگاه جامعی در مورد این مؤلفه‌ها داشته باشند، جایگاه مسائل امنیتی، وفاداری و دل‌بستگی سازمانی خطمشی‌گذاران و نگرش آنان، همچنین تأثیر این مفاهیم بر وضعیت امنیتی یک سازمان هنوز یک شکاف در تحقیقات است؛ بنابراین می‌توان با شناسایی عوامل کلیدی، ارزیابی آن‌ها و بررسی وابستگی‌های متقابل، یک مدل جامع برای ارتقا مسائل امنیت ایجاد کرد و در نتیجه تصمیمات امنیتی خوبی را ارائه داد. نتایج این پژوهش با نتایج دوبری و همکاران ([Dewberry et al., 2013](#)) که شایستگی‌های تصمیم‌گیری در زندگی روزمره با توجه به نقش‌های سبک‌های شناختی عمومی، سبک‌های تصمیم‌گیری و شخصیتی را بررسی کردند، منطبق است.

References:

- Albetkova, A., Chaignat, E., Gasquet, P., Heilmann, M., & Isadore, J. (2019). A Competency Framework for Developing Global Laboratory Leaders. *Frontiers in Public Health*, 7, 1-6.
- AL-Dosari, K., Hunaiti, Z., & Balachandran, W. (2023). Systematic Review on Civilian Drones in Safety and Security Applications. *Drones*, 7(3), 210.
- Amiri, Mojtabi, Nowrozi Seyyed Hosseini, Rasool (2019). An introduction to qualitative research methods in sports. Tehran: Tehran University Press(in Persian).
- Anderson, R. J., & Adams, W. A. (2019). *Scaling leadership: Building organizational capability and capacity to create outcomes that matter most*. John Wiley & Sons.
- Anyebe, Adam A. (2018) *An overview of approaches to the study of public policy*. e-BANGI: Jurnal Sains Sosial dan Kemanusiaan, 13 (1). pp. 1-14. ISSN 1823-884x.
- Armstrong, M. & Brown, D. (2006). *Strategic Reward: Making it Happen*. Kogan Page. Baimenov, Alikhan; and Panos Liverakos (Eds.) (2019) *Public Service Excellence in the 21st Century*. Singapore: Palgrave Macmillan.
- Bakhshi, Abdullah (2015). *Information and security in books and traditions*. Tehran Institute of Printing and Publishing Faculty of Information.-Ragheb Esfahani.
- Blacksmitha, Nikki. Behrend, Tara. Dalalb. Reeshad. General. Theodore L. Hayes (2019). *mental ability and decision-making competence: Theoretically distinct but empirically*. Contents lists available at Science Direct. *Personality and Individual Differences*. journal homepage: www.elsevier.com/locate/paid.
- Brennan, M.G. (2019). *Global Competency in Public Administration*. *Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance*, 4(2), 1-22.
- Brilingaite, Agne., Linas, Bukauskas & Aušrius, Juozapavicius.(2020). A framework for competence development and assessment in hybrid cybersecurity exercises. *Computers & Security*, 88, 1-13.
- Brown, T. A. (2018). *Confirmatory factor analysis for applied research*. New York, NY: The
- Connelly, L. M. (2016). Trustworthiness in qualitative research. *Medsurg nursing*, 25(6), 435.
- Crane, B., & Hartwell, C. J. (2019). Global talent management: A life cycle view of the interaction between human and social capital. *Journal of World Business*, 54(2), 82-92.
- Dad Mohammadi, Abbas, Shafiei, Ismail, Golshani, Alireza. (2021). The effect of drug trafficking on the social security of citizens with

- the mediating role of public policy, *Police Science Research Quarterly*, 23(1), 1-33. (in Persian).
- Danaeifard H, Azar A, & Shirzadi M. (2012). A Framework for Identifying National Policymaker's Qualifications (Members of Parliament), *Scientific Quarterly Journal of Majlis & Rahbord*. 19(70), 5-35
- Daneshfard k m. (2015). *Basics of public policy making*, Tehran, Publication: Niaz Danesh. Second edition.
- Dergiades T H, Milas C. Mossialos E. Panagiotidis T. (2020). Effectiveness of government policies in response to the COVID-19 outbreak, *SSRN Electronic Journal*: pp 1-22.
- Dewberry, Chris, Juanchich, Marie and Narendran, S. 2013. *Decision-making competence in everyday life: The roles of general cognitive styles, decision-making styles and personality. Personality and Individual Differences*. 55 (7), pp. 783-788. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2013.06.012>
- Diesch, Rainer, Pfaff, Matthias, Krcmar, Helmut. (2020). A comprehensive model of information security factors for decision-makers, *Computers & Security*, 92, 101747.
- Eftekhari, Asghar, Dobirian Fardin. (1402). Determining the national security dimension prioritization system in the Islamic Republic of Iran, *National Security Quarterly*, 14(52), 9-46. (in Persian).
- Ferretti, Valentina, Pluchinotta, Irene, Tsokias, Alexis (2019). Studying the generation of alternatives in public policy making processes. *European Journal of Operational Research*. vol. 273. Issue. 1
- Figueiredo, P. C. N., Sousa, M. J., Tomé, E. (2023). Integrative model of the leader competences. *European Journal of Training and Development*, 47(5/6), 533-564.
- Fletcher, M., Burnside, R., & Pink-Harper, S. (2019). Determining the Level of Cultural Competence of College Police Departments: A Study of Three Different Campuses. *Journal of Public Management & Social Policy*, 26(1), 1-17.
- Gaurav, J. (2023). Career success in an ambiguous work environment: Competencies for high performers. DOI:10.13140/RG.2.2.15467.52006.
- Goleman, D., & Boyatzis, R. (2018). Emotional intelligence has 12 elements. Which do you need to work on. *Harvard Business Review*, 84(2), 1-5. Guilford Press.
- Harbo Frederiksen Marianne, Wolf, Patricia, Klotz Ute. (2024). Citizen visions of drone uses and impacts in 2057: Far-future insights for policy decision-makers, *Technological Forecasting & Social Change*, 204 (2024) 123438.

- Johanson, Jan-Erik. (2018). Strategy formation and policy making in government.
- Kaviani H , Mirsepasi N,& Memarzadeh Tehran G.(2020). Designing an employee competency model in the field of cyber security , Quarterly Journal of Interdisciplinary Studies in Strategic Knowledge, 10(41), 298-273.
- Kruyen P M, Van Genugten M.(2020). Opening up the black box of civil servants' competencies, Public Management 22(3),1-23.
- Lazzari, Z. (2018). Types of Competency Models. Retrieved June 29, 2020, from <https://smallbusiness.chron.com/types-competency-models-15377.html>.
- Liwång, Hans.(2022). Defense development: The role of co-creation in filling the gap between policy-makers and technology development, Technology in Society, 68 (2022) 101913.
- Macnamara, J. (2018). Competence, competencies and/or capabilities for public communication? A public sector studies. *Asia Pacific Public Relations Journal*, 19, 16-40.
- Metcalf, G.S., Kijima, K., & Deguchi, H. (2019). Handbook of Systems Sciences: Springer Singapore, Imprint: Springer.
- Moslinejad, Abbas. (2019). Presenting the theoretical framework of erosion strategy in national security policy making, Politics Quarterly, 50(3), 967-989. (in Persian).
- Mubin, F., & Roziqin, A. (2018). Meritocracy of Bureaucracy in Indonesia. *International Journal of Social Science and Humanity*, 8(8), 241-246.
- Noorian, Mehdi, Sarkhil Behnam. (2018). Validity of security in the public policy of Islamic criminal law, Scientific quarterly of interdisciplinary studies of strategic knowledge, 9(35), 310-287. (in Persian).
- Palagi,Shaye. Javernic,Will(2019).Institutional constraints influencing relocation decision making and implementation. *InternationalJornal Disaster Risk Rduction.vol.33*
- Pourkarimi, Javad, Azizi Mahsa. (2024). Competencies of leaders in turbulent environments (a meta-combination study), Public Administration Quarterly, 16(3), 601-631. (in Persian).
- Qarabaghi, Maitham, Moghimi Seyyed Mohammad, Latifi Maitham. (2021). Meta-combination of the implementation of public policies in Iran, *Journal of Public Policy*. 7(3). 243-260. (in Persian).
- Rajakumar, P. V. & Yasodha, R. (2023). Employee Competency and Understanding Capability in Gear Manufacturing Companies in Coimbatore, Tamil Nadu. *Asian Journal of Management*, 14(2), 113-117.

- Ramadan Shams, Amir Hossein, Esmaili, Ahmad Reza, Beheshtifar, Malika. (2021). Dimensions and components of the evaluation model of public security policies in the police force of the Islamic Republic of Iran, *Quarterly Journal of Resource Management in the Police Force*, 36, 257-285. (in Persian).
- Razavinejad, Seyed Amin. (2018). Designing a strategic model for internal security policymaking in the Islamic Republic of Iran, *Majlis and Strategy Quarterly*, 26(97), 444-409. (in Persian).
- Roman, Francisco. Colom, Roberto. Hilman. Charles H. Barbey, Arin (2019). Cognitive and neural architecture of decision making competence. *NeuroImage*. Vol. 199.
- Strauss, Anselm; Corbin, Juliet. (2016). *Fundamentals of Qualitative Research; Techniques and Stages of Production of Field Theory*, Translated by Ebrahim Afshar, Fifth Edition, Tehran, Ney Publis
- Teddlie C, F. Yu. 2007. Mixed Methods Sampling: A Typology With Examples. *Journal of Mixed Methods RESEARCH*: pp 77-100.
- Weible Ch, Nohrstedt D. Cairney P. Carter D. Crow D. Durnova A. (2020). COVID-19 and the policy sciences: Initial reactions and perspectives, *Nature Public Health Emergency Collection*, 18(1):pp 1-17.
- Whitman, Michael. (2018). Industry Priorities for Cybersecurity Competencies. *Journal of The Colloquium for Information System Security Education (CISSE)*. 6(1), 1-21.
- Wijaya, A.F., Kartika, R., Zauhar, S., & Mardiyono, M. (2019). Perspective merit system on placement regulation of high level official civil servants (a Case Study of placement civil servants in Local Government on Palembang). *Holistica*, 10(2), 187-206.
- Xiao, Q., Li, Y., Luo, F., & Liu, H. (2023). Analysis and assessment of risks to public safety from unmanned aerial vehicles using fault tree analysis and Bayesian network. *Technology in Society*, 102229.
- Young E, Quinn L. (2002). *Writing effective public policy papers : A guide for policy advisers in Central and Eastern Europe*. Budapest: Open Society Institute. Budapest.

[COPYRIGHTS](#)

© 2023 by the authors. Licensee *Advances in Finance and Investment Journal*. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

